

Esitys Kalkkisten koulun perusopetuksen ja ryhmäperhepäivähoidon järjestämisestä 1.8.2024 alkaen

KASOPLTK 30.11.2023 § 136
513/12.00.00/2023

Taustaa

Kunnanhallitus 23.10.2023 § 248 345/02.00/2023

Asikkalan kunnan talouden näkymät heikkenevät valtionosuuksien ja verotulojen kehityksen sekä kunta-alan monivuotisen palkkaohjelman myötä. Soteuudistuksen talousvaikutukset alkavat näkyä vahvemmin vasta vuonna 2024, sillä kuntien valtionosuuksien määrät asettuvat tuolloin uudistuksen jälkeiselle tasolle. Vuonna 2023 valtionosuuksia maksetaan kunnille vielä vanhojen, optimististen sote-laskelmien pohjalta liikaa.

Verotulojen osalta on nähtävissä sama ilmiö, tosin vähäisempänä. Asikkalan kunnan saamien verotulojen ja valtionosuuksien määrä vuodelle 2024 laskee soteuudistuksen vuoksi vuoden 2023 talousarvioon verrattuna selvästi. Kunnan taloudellinen tulos muodostuisi vuodelta 2024 noin puolitoista miljoonaa euroa tappiolliseksi ja tappion määrä vuosina 2025-2026 olisi noin 1,8 miljoonaa euroa ilman tasapainotustoimenpiteitä.

Kunnanhallitus käynnisti viime keväänä talouden tasapainotusohjelman valmistelun. Valtuusto on keskustellut toimenpidevaihtoehdoista seminaareissaan loppukevään ja alkusyksyn aikana evästäen valmistelua.

Päätösehdotuksessa talouden tasapainotustoimenpiteiksi on huomioitu valtuustoryhmien näkemykset sekä tavoite talouden tasapainosta viimeistään vuodelle 2026. Päätösehdotuksen toimenpiteiden vaikutus parantaa kunnan taloudellista tilannetta vuonna 2024 noin 400.000 euroa, vuonna 2025 noin 1,3 miljoonaa euroa ja vuonna 2026 noin 1,8 miljoonaa euroa.

Kunnanvaltuusto 30.10.2023 § 50

Valtuusto päätti ohjata kasvatus- ja opetuspalveluita valmistelemaan toimintansa tehostamista aloittamalla suunnittelun Kalkkisten koulun ja ryhmäperhepäivähoitoyksikön toiminnan siirtämiseksi kunnan muihin palveluyksiköihin vuoden 2024 aikana pienentäen palvelualueen talousarviomäärärahaa 374.000 eurolla ja tuomaan Kalkkisten koulun ja ryhmäperhepäivähoitoyksikön tulevaisuuden erikseen valtuuston päätettäväksi.

Valtuuston aikaisempi päätös

Asikkalan kunnan kouluverkosta on edellisen kerran päätetty tammikuussa 2021. Päätöstä edelsi laaja kouluverkkoselvitys vuoden 2020 aikana. Valtuuston päätöksenä kouluverkko pysyi ennallaan.

Käsittelyn aikataulu

Kasvatus – ja opetuslautakunta ohjaa viranhaltijan valmistelua erikseen järjestettävällä perehdytystilaisuudella ja tammikuun kokouksessa. Lautakunta toimii myös työryhmänä.

- 1) Valmistelutyön aloittamisesta on tiedotettu yhteistyötoimikunnassa. Henkilöstön osalta asia käsitellään yhteistyötoimikunnassa sekä Kalkkisten koulun ja ryhmäperhepäivähoidon kanssa. Jos asia koskee vain osaa henkilöstöstä, se voidaan käsitellä asianomaisten henkilöiden tai vaihtoehtoisesti henkilöstön osan edustajien kanssa. Jos asia käsitellään asianomaisen työyksikön kesken, sitä ei tarvitse käsitellä sen lisäksi yhteistoimintaelimessä. Jos uudistaminen koskee henkilöstöä yleisesti, se käsitellään yhteistoimintaelimessä.
- 2) Vireilläolosta tiedotetaan kasvatus- ja opetuslautakunnan 30.11.2023 ja kunnanhallituksen 4.12.2023 kokouksen jälkeen Asikkalan kunnan www.asikkala.fi -sivustolla.
- 3) Kuntalaisilla on mahdollisuus saada lisätietoa www.asikkala.fi – sivustolla. Koulun ja ryhmäperhepäiväkodin huoltajille asian käsittelystä tiedotetaan Wilman ja Päikyn välityksellä.
- 4) Yleinen keskustelutilaisuus järjestetään tammikuussa 2024.
- 5) Ennakkovaikutusten arviointi toteutetaan kasvatus- ja opetuslautakunnan 30.11.2023 päätöksen pohjalta. Painotamme koulun oppilaiden ja huoltajien kanssa käytävää keskustelua.
- 6) Kuntalaisilla on mahdollisuus jättää lausuntoja ja kannanottoja kirjallisesti esitykseen liittyvässä asiassa 15.1.2024 klo 16 asti, Kasvatus- ja opetuspalvelut, PL 6 17201 Vääksy tai sähköisesti koulutoimisto@asikkala.fi.
- 7) Kasvatus- ja opetuslautakunnan kokous 22.2.2024: Päätösehdotus ja perustelut
- 8) Alustavasti kunnanhallitus 4.3.2024
- 9) Kunnanvaltuusto 18.3.2024: Valtuusto päättää Kalkkisten koulun ja ryhmäperhepäivähoitoyksikön toiminnan järjestämisestä
- 10) Päätöksen mukaisten toimenpiteiden valmistelu

Hallintolain (434/2003) 31 § mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset. Kunnassa viime kädessä arvioidaan, mitä selvityksiä päätöksen valmistelemiseksi tarvitaan. Päätös voi perustua kunnan kouluverkkoa koskevaan selvitykseen. Laissa ei kuitenkaan ole säädetty velvollisuutta selvityksen tekemiseen.

Asian vireilläolosta ei kuitenkaan tarvitse ilmoittaa, jos se vaarantaa ratkaisun tarkoituksen toteutumisen tai aiheuttaa muuta merkittävää haittaa taikka jos se on ilmeisen tarpeetonta. Ilmoittaminen saattaa olla ilmeisen tarpeetonta lähinnä silloin, kun asiasta on herännyt laaja julkinen keskustelu esimerkiksi median aloitteesta tai henkilöt ovat muulla tavoin saaneet tiedon asian vireilläolosta. Valmistelurauhan häiriintyminen ei voi olla peruste ilmoittamatta jättämiselle.

Valmistelutyön sisällön kuvaus

- 1) kunnan taloudellinen tilanne ja sen kehitys
- 2) opetustoimen käyttötalous ja investoinnit
- 3) oppilasennusteet ja lapsimäärä kunnan alueella ja oppilaaksiottoalueittain
- 4) henkilöstösuunnitelma opetus- ja varhaiskasvatuksen palveluiden osalta ja esitys henkilöstön sijoittumisesta
- 5) Linjaus, mistä vaikutusten arviointi toteutetaan
 - Kuntalaisvaikutukset, lapsivaikutusten arviointi
 - Ympäristövaikutukset
 - Henkilöstö- organisaatiovaikutukset
 - Taloudelliset vaikutukset
- 6) Arviointi päätösehdotuksen vaikutuksista lapseen, palveluntuotantoon, henkilöstöön ja talouteen kohdistuvista vaikutuksista lyhyellä ja pitkällä aikavälillä.
- 7) **esitys Kalkkisten perusopetuspalveluiden uudesta järjestämisestä**
 - Perustelut
- 8) **esitys: Kalkkisten ryhmäperhepäivähoitoyksikön toiminnan järjestämisestä**
 - Vaihtoehto 1) Ryhmäperhepäiväkoti Kalkkinen
 - Vaihtoehto 2) Yksityinen ryhmäperhepäiväkoti
 - Vaihtoehto 3) Päiväkoti Vehmis
 - Perustelut

Päätöksenteko prosessi

Lautakunnan esittelijä valmistelee asian esityslistalle valtuuston päätöksen mukaisesti. Esittelijä on velvollinen tekemään asiassa päätösehdotuksen. Lautakunta voi halutessaan palauttaa asian valmisteltavaksi, esimerkiksi tiettyjen lisäselvitysten laatimiseksi. Lautakunta antaa oman kantansa kunnanhallitukselle ja valtuustolle. Kunnanjohtaja kunnanhallituksen esittelijänä valmistelee asian hallitusta varten. Lautakunnan kannanotto ei sido kunnanjohtajaa, vaan hän arvioi itsenäisesti, minkä päätösehdotuksen

tekee asiassa. Kunnanhallitus valmistelee asian valtuustolle ja tekee valtuuston käsittelyyn pohjaehdotuksen.

Mahdolliset jatkotoimenpiteet tulee tehdä erillisenä päätöksenä. Mahdollisista jatkotoimenpiteistä tulee järjestää erillinen kuulemistilaisuus. Näitä ovat mm. kouluunottoalueesta päättäminen.

Päätöksen täytäntöönpano

Kunnanhallitus vastaa valtuuston päätösten täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kuntalain 143 §:n mukaan päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai valitusviranomaisen kieltää täytäntöönpanon. Koulun lakkauttamista koskevat päätökset pannaan säännönmukaisesti täytäntöön eli koulu suljetaan, vaikka valitus on vireillä hallinto-oikeudessa. Hallinto-oikeudet eivät näissä tilanteissa ole yleensä antaneet täytäntöönpanokieltoja.

Päätöksen tiedoksianto ja muutoksenhaku

Koulun lakkauttamista koskevaan valtuuston päätökseen haetaan muutosta kuntalain mukaan eli kunnallisvalituksella hallinto-oikeudelta. Muutoksenhakuoikeus on vain kunnan jäsenillä, mm. kunnan asukkailla. Muutoksenhaku-aika on 30 päivää, ja se lasketaan päätöksen tiedoksisaamisesta. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja muutoksenhakuohjeineen on nähtävänä kunnan verkkosivuilla.

Kunnallisvalituksen voi tehdä vain laillisuusperusteella.

Muut asiassa tehtävät päätökset

Kun koulun lakkauttamista koskeva päätös on tehty, on kunnan syytä tehdä vielä muitakin päätöksiä, jotta lakkauttaminen tulisi asianmukaisesti hoidetuksi. Kunta voi perustellusta opetuksen järjestämiseen liittyvästä syystä vaihtaa opetuksen järjestämispaikkaa. Koulun lakkauttamista pidetään tällaisena lain tarkoittamana perusteltuna syynä. Oppilaaksi ottamista koskeva päätös on mahdollista antaa myös määräaikaisena, jos etukäteen on tiedossa, että olosuhteet saattavat muuttua jatkossa. Koulun lakkauttamista koskevan päätöksen yhteydessä on hyvä huomioida myös perusopetuslain 32 §:n mukaisesta koulumatkaedusta päättäminen, sillä oppilaiden koulumatkat muuttuvat koulun lakkauttamisen myötä. Mikäli valtuuston päätös aiheuttaa muutoksia kouluverkossa, tulee kasvatus- ja opetuspalveluiden huolehtia tulevasta muutosprosessista ja siihen kohdistuvista tukitoimenpiteistä.

Esteellisyys

On suositeltavaa, että ne henkilöt, joiden kohdalla intressijäävi tulee arvioitavaksi – henkilön tai hallintolain 28.2 §:n 1 kohdassa tarkoitetun

läheisen työpaikka on lakkautusuhan alla olevassa koulussa tai lapsi on oppilaana kyseisessä koulussa –, että he oma-aloitteisesti jääväisivät itsensä lautakunnassa ja kunnanhallituksessa varmuuden vuoksi siinä vaiheessa, kun on selvillä, mitkä koulut ovat lakkautusuhan alla

Koulun lakkauttamista koskevaan valtuuston päätökseen haetaan muutosta kuntalain mukaan eli kunnallisvalituksella hallinto-oikeudelta. Kouluverkkoasiassa ei ole katsottu olevan sellaisia asianosaisia, jotka voisivat asianosaisaseman perusteella hakea päätökseen muutosta. Muutoksenhakuoikeus on vain kunnan jäsenillä, mm. kunnan asukkailla. Muutoksenhaku-aika on 30 päivää, ja se lasketaan päätöksen tiedoksisaamisesta. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja muutoksenhakuohjeineen on nähtävänä kunnan verkkosivuilla.

Lautakunta tarkentaa ennakkovaikutusten arviointiin liittyviä prosesseja kokouksessa.

Liitteet:

Oppilasennuste

Valmistelija	Projektiasiantuntija Haapanen Petri
Esittelijä	Vs. sivistysjohtaja Manninen Petri
Päätösehdotus	Lautakunta päättää hyväksyä a) käsittelyn aikataulun b) ennakkovaikutusten arvioinnin päätösehdotusten vaikutuksista lapsiin, palveluntuotantoon, henkilöstöön ja talouteen kohdistuvista vaikutuksista lyhyellä ja pitkällä aikavälillä sekä c) valmistelutyön sisällön
Uusi ehdotus	Lautakunta päättää hyväksyä a) käsittelyn aikataulun b) ennakkovaikutusten arvioinnin päätösehdotusten vaikutuksista lapsiin, palveluntuotantoon, henkilöstöön, elinvoimaan ja talouteen kohdistuvista vaikutuksista lyhyellä ja pitkällä aikavälillä sekä c) valmistelutyön sisällön, jossa perusopetus ja varhaiskasvatus valmistellaan erillisinä pykälinä
Päätös	Uusi ehdotus hyväksyttiin.